

Aan
Werkgroep Luchtruim Overijssel
Oude Deventerweg 7
7448 RK Haarle

Cc
Leden Alderstafel Lelystad

Groningen, 7 maart 2017.

Geachte Werkgroep Luchtruim Overijssel,

Hartelijk dank voor uw brief d.d. 28 februari j.l. waarin u uw zorgen over de vliegroutes voor Lelystad Airport onder mijn aandacht brengt. De inhoud van deze brief heb ik besproken in de vergadering van de Alderstafel van 3 maart j.l.. Gedeputeerde Boerman van Overijssel heeft in diezelfde vergadering gevraagd om zorgvuldige aandacht en helderheid op de zorgpunten die in uw brief zijn verwoord en die sinds enkele weken ook in de media naar voren worden gebracht.

Uw brief stelt mij in de gelegenheid om u de gevraagde helderheid te bieden. Ik heb naar aanleiding van uw brief direct op 1 maart j.l. overleg gevoerd met de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), het Commando Luchtstrijdkrachten (CLSK) en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM). De resultaten hiervan heb ik vervolgens besproken aan de Alderstafel Lelystad op 3 maart j.l.. Aan deze Tafel hebben naast de drie genoemde partijen ook vertegenwoordigers van de omgevingspartijen zitting. Als voorzitter van de Tafel informeer ik u hieronder – in antwoord op uw brief – mede namens de partijen aan Tafel over de uitkomsten van die beraadslagingen.

Aan de Alderstafel Lelystad van 3 maart j.l. is een minimale vlieghoogte van 6000 voet boven het oude land als ontwerpuitgangspunt voor de routes van Lelystad Airport herbevestigd. Dit uitgangspunt is reeds in een vroegtijdig stadium van het in 2009 gestarte adviestraject door de provincies Gelderland en Overijssel (en de gemeenten die zij vertegenwoordigen) aan de Tafel ingebracht. Dit punt heeft expliciet zijn neerslag gevonden in de adviezen van 2012 en 2014 van de Alderstafel. Aan dit uitgangspunt wordt ook nu door geen van de partijen die belast zijn met de beleidsmatige of operationele uitvoering getornd.

In de adviezen van de Alderstafel is aangegeven dat er in belangrijke mate aan dit uitgangspunt kan worden tegemoetgekomen in de routeontwerpen. Daarbij is consequent één uitzondering gemaakt, zoals u in uw brief ook terecht aangeeft: “voor naderend verkeer uit het zuiden lijkt 6000 ft boven ‘oud land’ moeilijk realiseerbaar, vanwege het benodigde dalprofiel om de eindnadering te kunnen uitvoeren”. U geeft er in uw brief nadrukkelijk blijk van dat u zich dit realiseert en ook kunt volgen vanwege het kruisen van het aankomende en vertrekkende verkeer. Dit is dan ook niet het zorgpunt dat u naar voren brengt.

Het punt waar het u om gaat – zo maak ik op uit uw brief – is dat u “boven centraal Overijssel (...) in het geheel geen dalprofiel [ziet], maar een continue lang laag ‘level’ gevlogen profiel en dat is voor de inwoners van onze provincie een bijzonder onverwachte en pijnlijke ontdekking”. Ik begrijp dat – als dit het beeld is – hiervoor de aandacht gewekt wordt in Dalfsen en tot in Holten, Nijverdal en Rijssen toe.

Ook na bespreking met de voor de luchtverkeersleiding bevoegde partijen kom ik tot geen andere constatering dan dat hier sprake is van een misverstand en dat er geen sprake is van nieuwe feiten. Boven centraal Overijssel zal op 6000ft gevlogen worden. Dit is ook mogelijk omdat de ondergrens voor het verkeer op Schiphol ligt op 7000 voet. Dit is conform de gemaakte afspraak op verzoek van de vertegenwoordigde provincies en gemeenten ter bescherming van de omgeving. Daarnaast is het ook in het belang van de luchtvaartmaatschappijen zelf om zo lang mogelijk hoog te blijven vliegen vanuit het oogpunt van brandstofbesparing.

LVNL en CLSK werken momenteel aan het ontwerpen van de aansluiting van de vertrek- en naderingsroutes op het hogere luchtruim. De routeset B+ voor het lagere luchtruim, waarover de Alderstafel unaniem heeft geadviseerd, was én is daarbij het vertrekpunt. Daar wordt niet aan gesleuteld. Het verkeer blijft zolang mogelijk op 6000 voet en daalt zo laat mogelijk - binnen het MER gebied - naar 3000 voet.

Dat betekent dat boven centraal Overijssel op 6000 voet wordt gevlogen tot nabij Zwolle waar de daling wordt ingezet. De hoogte waarop het voorziene wachtgebied bij Lemelerveld gebruikt wordt, is eveneens 6000 voet, conform de uitgangspunten van de regio. Vliegverkeer naar Lelystad zal overigens normaliter in het geheel geen gebruik maken van dit wachtgebied.

Er zijn twee uitzonderingen denkbaar waarbij de verkeersleider gedwongen kan worden om van het standaard profiel af te wijken:

- a. De kans is dat er noodgedwongen toch van de voorgeschreven route moet worden afgeweken, is gering. Het gaat dan bijvoorbeeld om (veiligheids)situaties wanneer gelijktijdig vertrekkende naderende en vertrekkende vliegtuigen uit elkaar gehouden moeten worden. Dit zijn uitzonderlijke situaties. Ter indicatie: tot 15.000 vliegtuigbewegingen overvliegt er overdag gemiddeld minder dan één startend en één landend vliegtuig centraal Overijssel. En dan zijn er overigens in deze situaties nog andere handelingsopties voor de verkeersleiding mogelijk. Zo

kan hij er voor kiezen een vertrekkend vliegtuig (als het overige verkeer dat toelaat) sneller te laten klimmen.

- b. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen, denk aan verstoringen op de luchthaven Lelystad, zou het nodig kunnen zijn dat één vliegtuig in dit wachtgebied één of meer rondes maakt, alvorens door te kunnen vliegen. Ter indicatie: rond de vliegvelden Eelde, Beek en Eindhoven worden holdings gemiddeld niet meer dan eens per kwartaal gebruikt. De hoogte waarop dit plaatsvindt, is dan nog altijd 6000 voet. De kans dat twee toestellen tegelijk in dezelfde holding opgevangen worden, waarbij er dus één noodgedwongen lager dan de 6000 voet gaat vliegen, is uiteraard nog veel kleiner.

Bij het bovenstaande is het goed te bedenken dat bij een doorgroei van Lelystad naar de volledige 45.000 vliegbewegingen een herindeling van het luchtruim nodig is. Dan ontstaat ruimte om verkeer naar Lelystad zo in te passen dat de uitzonderingssituaties niet frequenter gaan optreden dan hierboven benoemd. Hierbij kunnen tevens suggesties en voorstellen uit de regio betrokken worden, zoals u die ook aanreikt in uw brief.

Tot slot kan ik u informeren dat gedeputeerde Boerman van Overijssel vanaf heden permanent zal worden uitgenodigd om deel te nemen aan het overleg aan de Alderstafel Lelystad. Op deze wijze kan hij zich rechtstreeks namens de regio op de hoogte laten stellen over de uitvoering en daarmee het respecteren van de gemaakte afspraken volgen.

Een copy van deze brief zal ik doen toekomen aan alle leden van de Alderstafel en daarmee ook aan de voor de implementatie van de routestructuur bevoegde instanties.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Hans Alders